

Stanowisko niektórych organizacji z Koalicji Otwartej Edukacji

w sprawie podpisania przez polski rząd
Umowy handlowej dotyczącej zwalczania obrotu towarami podrabianymi (ACTA)

Jako koalicja organizacji działających na rzecz promowania otwartych modeli własności intelektualnej, szczególnie w sferze edukacji i nauki, z niepokojem przyglądamy się obecnym działaniom rządu dotyczącym podpisania porozumienia ACTA. Zdaniem niżej podpisanych organizacji wchodzących w skład KOED, Polska nie powinna ratyfikować ACTA bez przeprowadzenia należytych konsultacji społecznych oraz wyjaśnienia wszelkich wątpliwości dotyczących możliwego ograniczenia praw podstawowych obywateli lub innowacyjności oraz konkurencyjności podmiotów gospodarczych i organizacji pozarządowych.

1. Uważamy, że konsultacje społeczne przeprowadzone w sposób niepubliczny (w zamkniętym gronie 27 wybranych podmiotów w połowie 2010 roku) nie zapewniają odpowiedniej partycypacji obywateli w podjęciu decyzji o podpisaniu ACTA. Z uwagi na zmiany w samym porozumieniu, których dokonano po konsultacjach, oraz obawy wyrażane w tym roku przez organizacje społeczne uczestniczące w grupie "Dialog" (spośród których część jest członkami naszej Koalicji), niezbędne są ponowne konsultacje dokumentu.
2. Uważamy, że zarzuty wobec ACTA dotyczące potencjalnych zagrożeń dla praw podstawowych obywateli [1], są na tyle poważne, że wymagają rzetelnego, publicznego wyjaśnienia. Oczekujemy, że rząd przedstawi ekspertyzy, na których opiera swoją decyzję o gotowości podpisania ACTA i podda je konsultacjom społecznym.
3. Kontrowersje wokół ACTA oraz trwające obecnie protesty - na niespotykaną dotychczas skalę, jeśli chodzi o zagadnienia dotyczące własności intelektualnej oraz społeczeństwa cyfrowego - wskazują na konieczność szerszej debaty na temat realizowanego przez polskie państwo modelu regulacji własności intelektualnej, w tym systemu praw autorskich. Uważamy, że taka debata publiczna, zakończona sformułowaniem jasnej strategii rządowej dotyczącej regulacji własności intelektualnej, a może nawet podpisaniem "Paktu dla internetu", jest niezbędna. Strategia pozwoliłaby uniknąć sytuacji takich jak obecna, w której kluczowe decyzje są podejmowane bez konsultacji ze społeczeństwem.

Na spotkaniu grupy "Dialog" 19 stycznia 2012 roku przedstawiciel MKiDN stwierdził, że priorytetem polskiego rządu jest egzekwowanie i ochrona własności intelektualnej. Stoimy na stanowisku, że równie ważne powinno być między innymi stosowanie mechanizmów na rzecz wspierania otwartości rozumianej jako dostępność zasobów i gwarancja ich swobodnego wykorzystywania. Społeczeństwo informacyjne składa się zarówno z twórców, jak i odbiorców, zatem równowaga między tymi formami uczestnictwa w kulturze powinna być zachowana. Zarówno brak konsultacji, jak i zakres porozumienia ACTA stoi w sprzeczności z tak

podstawowymi dokumentami jak Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego [2]. Podpisanie ACTA w praktyce uniemożliwi dyskusję zapowiadaną w podpisanym przez Premiera Pakcie dla Kultury [3] na temat rewizji praw własności intelektualnej, w tym szczególnie ważnego dla internetu prawa autorskiego.

Centrum Cyfrowe Projekt: Polska
Collegium Artium
Interdyscyplinarne Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego UW
Fundacja Centrum Edukacji Obywatelskiej
Fundacja Instytut Rozwoju Regionalnego
Fundacja Nowe Media
Fundacja Nowoczesna Polska
Stowarzyszenie EBIB
Stowarzyszenie Wikimedia Polska
Fundacja Wolnego i Otwartego Oprogramowania
Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich

Bibliografia:

- 1] Douwe Korff, Ian Brown, OPINION on the compatibility of the Anti-Counterfeiting Trade Agreement (ACTA) with the European Convention on Human Rights & the EU Charter of Fundamental Rights, <http://rfc.act-on-acta.eu/fundamental-rights>
- [2] Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego po uzgodnieniach międzyresortowych, dokument z dnia 21 grudnia 2011r. <http://ks.mkidn.gov.pl/pages/strona-glowna/strategia-rozwoju-kapitalu-spolecznego/pobierz-dokument-w-pdf.php>
- [3] PAKT DLA KULTURY zawarty pomiędzy Radą Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej reprezentowaną przez Prezesa Rady Ministrów oraz stroną społeczną reprezentowaną przez Obywateli Kultury, <http://obywatelekultury.pl/2011/05/podpisalismy-pakt-dla-kultury-podpisz-sie-i-ty/>

Sekretariat Koalicji Otwartej Edukacji prowadzi
Fundacja Nowoczesna Polska
Koalicja Otwartej Edukacji
Marszałkowska 84/92 lok. 125
tel./fax +48 22 621 30 17 <http://koed.org.pl>